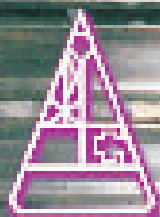

kirkonpalvelijan eettiset ohjeet

135
334 13
452
276
228
142
91

Kirkonpalvelijat ry

Kirkonpalvelijoiden eettisiä ohjeita valmisteleva työryhmä aloitti tehtävänsä maaliskuussa 2004. Työryhmä on ollut vuorovaikutuksessa Kirkonpalvelijat ry:n 19:n alaosaston jäsenten kanssa ja saanut palautetta niin alaosastojen toimihenkilöiltä, luottamushenkilöiltä kuin yhdistyksen hallituksen jäseniltä. Olemme saaneet tukea myös eläkkeelle siirtyneiltä kirkonpalvelijoilta.

Eettisten ohjeiden työryhmään ovat kuuluneet

Keijo Toivanen puheenjohtajana

Seppo Pyykkönen

Anna-Liisa Tikkala

Kari Hartikainen, joka toimi myös työryhmän sihteerinä.

Kiitämme kaikkia eettisten ohjeiden valmisteluun sen eri vaiheissa osallistuneita.

Toivomme, että jokainen kirkonpalvelija elämässään sisäistää eettiset ohjeet.

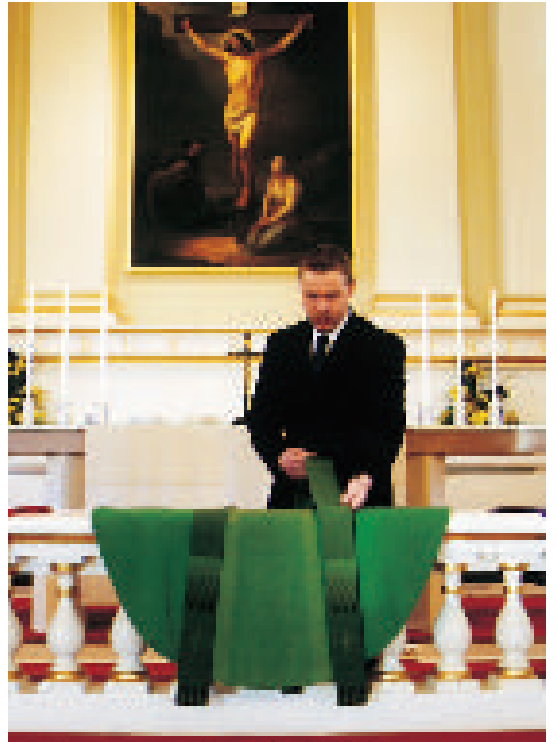
Kari Hartikainen

sihteeri

Hyväksytty Kirkonpalvelijat ry:n hallituksessa 2005 ja julkaistu Kirkonpalvelijat ry:n järjestämällä opinto- ja koulutuspäivillä Oulussa 28. – 29.06. 2005.

Osmo Nissi, Karvian kirkko. Kuvaaja: Jukka Törmä.

Jouko Mertanen, Kuopion tuomiokirkko.

Hilka Heliö-Virtanen, Ahlaisten kirkko.

Vesa Hänninen, Pielisensuun kirkko, Joensuu.

Yhdistyksenä olemme valmistelleet yhdessä jäsenistön kanssa kirkonpalvelijoille eettiset ohjeet. Olemme halunneet tehdä niistä työmme näköiset. Korostamme erityisesti ammattikunnan yhteenkuuluvuutta, työmme laajaa ja monipuolista tehtävänkuvaavaa, työn tekemistä mitä parhaimmalla asiantuntevuudella, asiakkaitten hyvällä kohtelulla sekä palvelutehtävän luonteen mukaisella tyylikkyydellä. Näillä eettisillä ohjeilla on tarkoitus myös kohottaa kirkonpalveluskunnan omaa identiteettiä. Haluamme selkiyttää myös ulkopuolisille kirkonpalvelijoiden tehtäviä ja asemaamme osana kristillisen kirkon toimintaa.

Seppo Pyykkönen
Kirkonpalvelijat ry
puheenjohtaja

Sanna Karppi. Kuvaaja: Sari Poijärvi.

KIRKONPALVELIJAN EETTISET OHJEET

1. Johdanto

Kirkonpalvelijan työn luonne, tehtävät ja toiminnan painopisteet vaihtelevat tehtäväalueen mukaan. Seurakuntalaisille, asiakkaille ja muille työntekijöille annetaan sellaista palvelua, apua, neuvoa ja opastusta, mitä he kulloinkin tarvitsevat.

Kirkonpalvelija auttaa moniarvoisessa yhteiskunnassa eri-ikäisiä, kulttuuritaustaltaan erilaisia ja erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä heidän tarpeensa mukaan. Auttamisessa noudatetaan kristillisen lähimmäisenrakkauden periaatteita.

Keskeisiä ammattitaitovaatimuksia ovat asiakaslähtöisyys, vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot, hienotunteisuus, vaitiolovelvollisuuden noudattaminen, empaattisuus, vastuullisuus, hyvä käytös, palvelualttius, tasapuolisuus ja kuuntelemisen taito.

2. Eettisten ohjeiden tarkoitus

Eettisten ohjeiden tarkoituksena on luoda pohjaa kirkonpalvelijan työlle ja tukea sitä. Samalla ohjeet helpottavat kirkonpalvelijan päätöksentekoa ja ratkaisuja hänen päivittäisissä tehtävissään suhteessa seurakuntalaisiin, muihin asiakkaisiin ja työyhteisön muihin työntekijöihin sekä päätöksentekijöihin.

Eettiset ohjeet ovat myös suojana, jos kirkonpalvelijan työtä kohtaa ulkopuolinen kritiikki. Samalla nämä ohjeet ja niihin sitoutuneet kirkonpalvelijat suojaavat myös asiakkaita ja koko yhteiskuntaa. Näissä ohjeissa esille tulevat kirkonpalvelijoiden yhteiset arvot lisäävät ammatikunnan sisäistä yhtenäisyyttä ja keskinäistä kanssakäymistä.

3. Kirkonpalvelijan työn eettiset periaatteet ja perusarvot

Kirkonpalvelijan työn keskeisiä arvoja ja periaatteita ovat elämän kunnioittaminen, ihmisarvon mukainen kohtelu, oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, vastuullisuus, lähimmäisenrakkaus, usko, yhteiskuntavastuu ja kutsumus. Lähimmäisenrakkauden periaate on keskeinen lähtökohta kirkonpalvelijan kohdatessa työssään seurakuntalaisia ja muita asiakkaita. Tämä periaate pohjautuu kristilliseen arvoperustaan, jossa korostuvat usko, toivo ja rakkaus sekä ihmisen kunnioitus ja tasa-arvo.

Lähimmäisenrakkaus edellyttää, että kirkonpalvelija näkee jokaisen ihmisen ainutlaatuisuuden ja arvon Jumalan kuvana. Samalla hän kantaa vastuuta toisista ihmisistä, varsinkin heikoimmista. Lähimmäisenrakkaus perustuu kultaiseen sääntöön: Jeesus sanoo: ”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.” (Matt. 7:12) ja rakkauden kaksoiskäskyn: ”Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämeestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi. Tämä on käskyistä suurin ja tärkein. Toinen yhtä tärkeä on tämä: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Näiden kahden käskyn varassa ovat laki ja profeetat.” (Matt. 22: 37-40).

Kirkonpalvelijan työn kivijalkana on selkeästi työn tekeminen Suomen evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa. Tämä kirkon työ pohjautuu kirkon oman tunnustuksen mukaiseen perustehtävään, joka on evankeliumin ilosanoman julistamista ihmisille ja kaikille kansoille. Tässä kirkon perustehtävässä on mukana myös kaikki se työ, jota kirkonpalvelija tekee päivittäin omassa seurakunnassaan toimien kirkon hyväksi.

Yhteiskuntavastuu tarkoittaa sellaista kirkonpalvelijan asennetta omaa työtään kohtaan, että hän ymmärtää olevansa rakentamassa hyvän elämän edellytyksiä yhteiskunnassamme. Samalla hän kantaa vastuuta elinympäristöstämme, kulttuuristamme ja yhteisöistämme.

Luterilaisen työetiikan mukaan kirkonpalvelijan työ on pyhää, koska Jumala on kutsunut ihmiset elämään kristittyinä ja omassa ammatissaan ja tehtävässään palvelemaan kanssaihmiä ja yhteiskuntaa ja siten Jumalaa. Työn päätarkoitus on kirkastaa Jumalaa ja olla hyödyksi yhteiskunnalle ja kirkolle.

4. Kirkonpalvelijan suhde työyhteisöönsä

Kirkonpalvelijan tulee arvostaa oman ammattitaitonsa lisäksi työtovereittensa ja yhteistyökumppaneittensa työtä ja ammattitaitoa. Hänen tulee työssään osallistua koko työyhteisönsä toiminnan kehittämiseen ja arvioimiseen. Näin toimiessaan hänen tulee käyttää oman alansa asiantuntijana puheenvuoroja, ilmaista mielipiteitä ja ottaa kantaa esille tulleisiin asioihin. Hänen tulee tiedostaa ja huomioida kollegoidensa ja muiden työalojen edustajien mielipide-erot ja harjoittaa rakentavaa kritiikkiä asianmukaisten kanavien kautta vastuullisella tavalla. Hän tukee työtovereitaan ja tarvitsee myös itse muiden tukea. Samoin hän odottaa, että esimies tukee, ohjaa ja kannustaa häntä työssään. Erilaisuuden hän näkee rikkautena.

Kirkonpalvelija on työstään vastuussa esimiehilleen. Hän sitoutuu työyhteisön työskentelyyn ja yhteisesti sovittuihin pelisääntöihin sekä noudattaa palvelussuhteiden määräyksiä niiltä osin, kun ne koskevat hänen työnkuvaansa.

Toimivassa työyhteisössä kirkonpalvelija on tietoinen esimiessuhteista, päätöksentekoprosesseista, toimintatavoista ja voimavarojen kohdentamisesta. Kirkonpalvelija on esimiehelleen suunnittelu-, toiminta- ja raportointivastuussa.

5. Ammattitaidon kehittäminen ja työssä jaksaminen

Työssä jaksamisen ja ammatillisen itsetunnon lähtökohtana on se, että työntekijä tietää tekevänsä ammatillisesti oikein, työyhteisön kannalta tarkoituksenmukaisesti ja ihmisenä rehellisesti. Kirkonpalvelija on tietoinen ammatillisesta vastuustaan kirkon työntekijänä. Osana ammattitaidon ylläpitämistä kirkonpalvelijalla on eettinen oikeus ja velvollisuus huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja hengellisestä elämästään. Hän kantaa vastuuta myös oman alansa opiskelijoiden ammattitaidon kehittymisestä ja arvioimisesta.

Oman ammatillisen osaamisen kehittäminen aktiivisesti on koko työuran kestävä tehtävä. Se vahvistaa kirkonpalvelijan itsetuntoa ja minäkuvaa. Ammatillinen itsensä kehittäminen antaa mahdollisuuden tuulettaa ajatuksia, syventää ja laajentaa osaamista ja tietämystä. Se parantaa työmotivaatiota ja vahvistaa ammatti-identiteettiä. Samalla se ennaltaehkäisee loppuun palamista ja kyynisyyttä.

Oman ammattitaidon kehittämisen lähtökohtana on pidettävä oman ammattialan ammattitutkinnon suorittamista. Tämän lisäksi ammattitaidon jatkuvaan syventämiseen kuuluu halu lukea oman alan kirjallisuutta ja ammattilehtiä sekä seurata siihen liittyvää ajankohtaista keskustelua. Kirkonpalvelijalla on myös oikeus syventää ammatillista osaamistaan osallistumalla erilaisille täydennyskoulutuskursseille sekä käyttämällä hyväkseen työnohjauksen antamia mahdollisuuksia.

Työssä jaksamisen kannalta kirkonpalvelijan olisi hyvä vapaa-aikana päästä irti työasioista viettämällä aikaansa perheen, läheisten ihmisten ja harrastustensa parissa. Hänen olisi suotava itselleen oikeus lepoon ja virkistymiseen.

6. Kirkonpalvelija ja kirkon perustehtävä

Kirkon näkökulmasta katsottuna ei ole olemassa toivottomia tilanteita, sillä vaikeuksien ja vastoinkäymisten keskellä syntyy merkityksellisiä yhteyksiä ihmisten ja Jumalan välille. Eettisten ohjeiden toteuttamisessa tarvitaan anteeksiantamusta ja tietoisuutta siitä, että jokaisella on lupa olla keskeneräinen ja inhimillinen. Kirkonpalvelijan työssä toivo tarkoittaa uskoa ja luottamusta siihen, että Jumala on läsnä hyvinä ja pahoina hetkinä. Näin ollen kirkonpalvelija on omalta osaltaan mahdollistamassa sen, että kirkko voi toteuttaa perustehtävänsä.

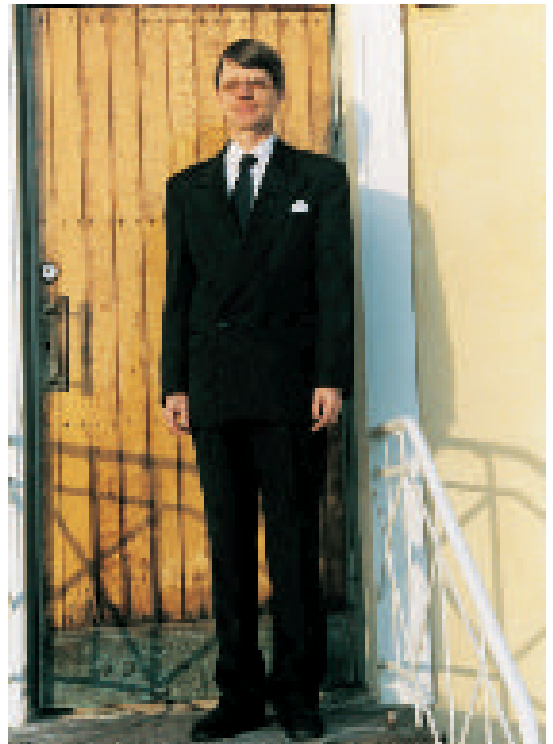
Osmo Nissi, Karvian kirkko. Kuvaaja: Jukka Törmä.

Eila Paananen, Kuopion tuomiokirkko.

Jouko Mertanen, Kuopion tuomiokirkko.

Perttu Hanhisuanto, Saloisten kirkko.

Irma Kortelainen, Pielisensuun kirkko.

Nousiaisten kirkko.

RIIRKKO
RIIRKO SUOMESSA OSA VIETTÄÄ—

Suomen Graafiset Palvelut Oy – Kuopio